nieuws

Meer bos in Europa dan 100 jaar geleden

nieuws

Het gebruik van hout was honderd jaar zo alomtegenwoordig dat er in Europa nauwelijks nog bossen te vinden waren. Doordat we onze bodem intensiever zijn gaan gebruiken, onder meer voor voedselvoorziening, en er vanuit de overheden steeds meer aandacht kwam voor de bescherming en uitbreiding van het bosareaal, is die trend op Europees niveau gekeerd. In het sterk verstedelijkte Vlaanderen is de uitbreiding van het bosareaal al jaren een pijnpunt.

22 JANUARI 2018 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:43

Lees meer over:
natuur

Het gebruik van hout was honderd jaar zo alomtegenwoordig dat er in Europa nauwelijks nog bossen te vinden waren. Doordat we onze bodem intensiever zijn gaan gebruiken, onder meer voor voedselvoorziening, en er vanuit de overheden steeds meer aandacht kwam voor de bescherming en uitbreiding van het bosareaal, is die trend op Europees niveau gekeerd. In het sterk verstedelijkte Vlaanderen is de uitbreiding van het bosareaal al jaren een pijnpunt.

Bomen halen CO2 uit de atmosfeer, slaan koolstof op en geven zuurstof vrij. Daardoor zijn ze een onmisbare bondgenoot in de strijd tegen de opwarming van het klimaat. Dat hout is deels op ons eigen continent beschikbaar, en daar werd meer dan 100 jaar geleden meer gebruik van gemaakt dan nu. “Europa is veel groener en heeft veel meer bossen dan honderd jaar geleden”, aldus de Duitse onderzoeker Richard Fuchs, die de Europese bossen doorheen de turbulente twintigste eeuw in kaart bracht.

Wat blijkt? Ondanks de bommen van twee wereldoorlogen, de snelle industrialisatie in Oost-Europa onder het communisme en de opkomst van de Europese Unie, is ons continent vandaag veel groener dan in 1900. Het bosgebied is in honderd jaar met ongeveer een derde aangegroeid. “Dat lijkt contra-intuïtief”, aldus Fuchs “Maar meer dan honderd jaar geleden, toen Europa door industriële revoluties ging, werd voor bijna alles hout gekapt: voor elektriciteitspalen, mijnstutten, brandhout, spoorwegen, huizen, schepen … De ontbossing die we nu in andere delen van de wereld zien, vond hier veel vroeger plaats.”

Maar nog voor WOI groeide het besef dat het gebrek aan hout een belangrijke rem op de economische ontwikkeling zette. Landen als Duitsland, Nederland en het Verenigd Koninkrijk moesten noodgedwongen hout importeren uit de Verenigde Staten, Canada of Rusland. Na de Tweede Wereldoorlog schakelde Europa een versnelling hoger en stond bosbeleid plots bovenaan op de agenda. De houtvoorraad was cruciaal om de economie weer op te bouwen en landen starten massaal programma's om bossen aan te planten. Vandaag plukken we daar de vruchten van.

Ook de intensivering van de landbouw heeft een belangrijke rol gespeeld: vandaag is er relatief minder landbouwgrond nodig om dezelfde hoeveelheid voedsel te telen als honderd jaar geleden. Zeker in zuiderse landen als Frankrijk, Spanje, Italië en Griekenland

heeft de natuur de laatste decennia veel landbouwgrond heroverd. “In de Franse Vaucluse, bijvoorbeeld, werden bergflanken rond 1900 nog massaal ontbost voor landbouw”, zegt Fuchs. “Maar de kosten om er gewassen te telen, liepen snel op en landbouw bleek er weinig competitief.”

“Het valt zeker toe te juichen dat er vandaag meer bos is in Europa”, zegt ook Bart Muys, hoogleraar bosbouw aan de KU Leuven. “We zien dat het leidt tot een spontane opstoot van de natuur. Diersoorten als de zwarte specht, herten en wolven vinden hun plaats terug in Europa. Maar de hoeveelheid zegt weinig over de kwaliteit van de economisch beheerde bossen. “In Zweden, bijvoorbeeld, leidt de houtkap niet noodzakelijk tot ontbossing”, zegt Muys. “Maar de leeftijdsstructuur verandert, de bossen worden jonger. Dat tast hun kwaliteit aan, want oude bomen die aftakelen, zorgen voor een specifieke biodiversiteit.”

“Bij ons doet de Vlaamse overheid wel inspanningen om de kwaliteit van zijn bossen te bevorderen”, aldus Muys. “Alleen: door de uitgebreide verstedelijking zijn we helaas ook één van de slechtste leerlingen in Europa wat ontbossing betreft, samen met Roemenië. De laatste jaren is bos verdwenen. In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen staat de ambitie om 10.000 hectare bos bij te planten, maar minister na minister slaagt daar niet in.”

Nochtans hebben Vlaanderen en Europa hun bossen broodnodig om hun klimaatdoelstellingen te halen, zo klinkt het. Een kwart van de wereldwijde CO 2-uitstoot wordt opgeslagen door bossen. Het aanplanten van bomen en de bescherming van waardevolle gebieden kunnen meer dan een derde van de klimaatinspanningen opleveren die nodig zijn tegen 2030. “Voor groene energie kies je beter niet voor biomassa, maar hout kan als grondstof wel energie-intensieve materialen, zoals beton, metaal en plastic, vervangen en ons zo helpen de klimaatafspraken van Parijs te halen, om de opwarming van de aarde onder de 1,5 graden Celsius te houden”, besluit Muys. “Maar dan alleen als onze bossen duurzaam worden beheerd, waarbij er meer bomen bijkomen dan verdwijnen.”

Bron: De Standaard

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada